

S. Sayısı : 41

Yerli kumaştan elbise geyilmesine dair 688 sayılı kanunun I nci maddesine müzeyyel kanun lâiyhası ve Millî müdafaa ve İktisad encümenleri mazbataları (1/507)

T. C.

Başvekâlet

Kararlar dairesi müdürlüğü

Sayı : 6/4184

13 - IX - 1940

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

688 sayılı kanunun birinci maddesine zeylen Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 3 - IX - 1940 tarihinde tadilen Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte sunulmuştur.

Başvekil

Dr. R. Saydam

688 sayılı kanunun birinci maddesine müzeyyel kanun projesine aid esbabı mucibe lâiyhası

Ordu eratının tekmil melbusat eşyası ile yatak takımları levazimatı 688 sayılı kanunun birinci maddesi hükmüne tevfikân yerli mamulâtından tedarik edilmektedir.

Ordumuzun hazırlıkları karşısında melbusata taallûk eden şeylerle kundura, çizme, kösele, nöbetçi muşambası ve bunların malzeme ve teferrüatı gibi mevad ahvali hazıranın istilzam ettiği kısa bir zamanda ve istenilen vasıflarda yerli mamulâtından temini tedariki mümkün olamadığı tahakkuk etmiş bulunmaktadır.

688 sayılı kanunla idhali menedilmiş olan mamul ve gayrimamûl bazı melbusat ve teçizat maddelerinin bu günkü gibi fevkalâde hallerin icab ettirdiği zamanlarda yabancı memleketlerden celbi zarurî görülmektedir. Fevkalâde şerait dahilinde ordumuzun ihtiyaçlarının birân evvel alınması için İcra Vekilleri kararı ile bahse mevzu olan şeylerin hariçten celbinin temini maksadile bağı kanun lâiyhası tanzim ve takdim olunmuştur.

Millî Müdafaa encümeni mazbatası

T. B. M. M.

M. M. Encümeni

Esas No. 1/507

Karar No. 3

21 - XI - 1940

Yüksek Reisliğe

688 sayılı kanunun birinci maddesine zeylen Millî Müdafaa vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile bir-

likte gönderildiğine dair olub encümenimize havale edilen Başvekâletin 13 eylül 1940 tarih ve 6/4184 numaralı tezkeresi Millî Müdafaa Levazım reisile İktisad ve Ticaret vekâletlerinden

gönderilen salâhiyetli memurlar huzurunda okundu ve görüşüldü :

Ahvali fevkalâde icabr memleket dahilinden tedarik edilemeyen yerli mamulâtının yerine ordu ihtiyaçlarının mamul veya gayrimamul olarak yabancı memleketlerden İcra Vekilleri Heyeti karare ile tedarik edilmesi encümenimizce de muvafık görülmüş, başlığında ve birinci maddede yapılan küçük değişiklikler ile kanun lâyihası aynen kabul edilmiştir.

Havalesi veçhile İktisad encümenine veril-

mek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

M. M. En. Rs.	M. M.	Kâtib
Diyarbakır	Samsun	Konya
<i>K. Sevüktekin</i>	<i>A. F. Engin</i>	<i>Vehbi Bilgin</i>
Bursa	Çankırı	Erzurum
<i>N. Tınaz</i>	<i>Dr. A. Arkan</i>	<i>A. Akyürek</i>
Gümüşane	Kayseri	Kayseri
<i>Ziya Zarbun</i>	<i>N. Toker</i>	<i>S. Turgay</i>
Malatya	Manisa	Samsun
<i>O. Koptagel</i>	<i>K. N. Duru</i>	<i>R. Barkın</i>
Sayhan	Urfa	Yozgad
<i>S. Tekelioğlu</i>	<i>Ahmed Yazgan</i>	<i>C. Arat</i>

İktisad encümeni mazbatası

T. B. M. M.

İktisad encümeni

Esas No. 1/507

Karar No. 11

17 - XII - 1940

Yüksek Reisliğe

Yerli kumaştan elbise giyilmesine dair olan 688 numaralı kanuna zeyil olmak üzere Millî müdafaa vekâletince hazırlanıp İcra Vekilleri Heyetine Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan ve Başvekâletin 13 eylül 1940 tarihli tezkeresile gönderilmiş olan kanun lâyihası Millî müdafaa encümeni mazbatasile birlikte encümenimize havale buyurulmuş olmakla Millî müdafaa ve İktisad vekâletleri mümessilleri hazır buldukları halde tedkik ve mütalea olundu.

Esbabı mucibede dermeyen olunan sebeblere ve vekâletler mümessilleri tarafından verilen izahata göre muvazenei umumiye ve hususiye ve belediyelerden bedeli tesviye edilecek olan elbise ve ayakkabı, kumaş ve serpuş ve yatak levazımının yerli mamulâtından olması hakkındaki 688 numaralı kanun hükmünün ordumuzun bu günün icablarına göre hazırlıklarını süratle yapabilmesine mâni olduğu ve bu malzemenin istenilen evsafıta olarak kısa bir zaman zarfında yerli mamulâtından tedarikinin mümkün bulunamadığı anlaşılmış ve bu itibarla kanun lâyihası esas itibarile kabule şayan görülmüştür. Ancak encümenimiz millî sanayi inkişafını temin ve Devlet ihtiyacını mümkün olduğu kadar kendi millî mamullerimizle karşılamak maksadını istihdaf eden ve on

beş senedenberi tatbik edilen ve hayırlı semerele-ri görülmüş bulunan meri kanun hükmünün ve levki ordu ihtiyacını temin için olsun daimî bir surette zâfa uğratılması doğru olmayacağına kani olarak istenilen bu istisnanın fevkalâde ahvalin devamı müddetine munhasır kalmasını mütalea eylemiş ve bu itibarla millî korunma kanununun meriyet müddetile mukayyed olması esasını kabul eylemiştir.

Birinci maddede yazılı bulunan teçhizat ve melbusat tabirlerinin yerinde olmadığı zira 688 numaralı kanunda yerli mamulâtından olması emrolunan maddelerin birer birer zikir ve tasrih edilmiş olmasına göre o kanuna istisnaî hükmü koyan bu lâyihada aynı şeklin muhafazasını teminen icab eden değişiklik yapılmıştır. Bundan başka yine aynı kanun hükmüne göre yabancı memleket mamulünün Türkiye dahilinde bulunsa bile mubayaası caiz olmadığından halbuki bu gibi maddelerin memleket dahilinde bulunması muhtemel bulunduğundan orduyu kendi ihtiyacını karşılamak üzere bu imkândan mahrum etmek için maddedeki yabancı memleketlerden de mubayaa ve tedarik edebilir tabirleri menşei itibarile yabancı memleket mamulâtını da alabilir şeklinde değiştirilmiştir.

Umumî Heyetin tasvibine arzedilmek üzere
Yüksek Reisliğe sunulur.

İktisad E. Reisi	M. M.	Kâtib
Giresun	Rize	Bilecik
<i>İ. Sabuncu</i>	<i>Fuad Sirmen</i>	<i>Kasım Gülek</i>
Afyon	Afyon	Ankara
<i>H. Erkan</i>	<i>Cemal Akçın</i>	<i>M. Eriş</i>
Ankara	Denizli	Diyarbakır
<i>A. Ulus</i>	<i>Tahir Berkay</i>	<i>V. N. Sünkitay</i>
Edirne	Erzincan	Gazianteb
<i>T. Göksel</i>	<i>S. Başotaç</i>	<i>Nuri Pazarbaşı</i>
İğel	İzmir	Kars
<i>Dr. M. Berker</i>	<i>Benal Arıman</i>	<i>K. Arıklı</i>

Konya Konya Zonguldak Zonguldak
Kâzım Okay H. Dikmen M. Bozma H. Karabacak

Eskişehir

Emin Sazak

Köylümüzün köyünde evinde giydiği çarık ve yemeni ve mensucat için de kısmen el dokumasile yaptırılarak temini mümkündür. Bu kanun yapıldığındanberi dahilden temin edilen bu gibi malzemenin şimdi biraz gayretle dahilden temini mümkündür.

Kanunun tadiline sebep görmemekteyim ve mahzur görürüm.

İmzada bulunamadı.

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

688 sayılı kanunun birinci maddesine müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — Ordu ihtiyaçlarından melbusat, teçhizatın yerli mamulâtından teminine imkân bulunmayıp memleket haricinden tedarikine lüzum hâsıl olduğu zamanlarda Millî Müdafaa, İktisad ve Ticaret vekâletlerinin müşterek teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyeti kararile bu nevi levazımat mamui veya gayri mamul olarak yabancı memleketlerden de mubayaa ve tedarik olunabilir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

3 - IX - 1940

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.
Dr. R. Saydam	Fethi Okyar	S. Arıkan
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
Fayik Öztrak	Ş. Saracoğlu	F. Ağralı
Mf. V.	Na. V.	İk. V.
Yücel	A. F. Cebesoy	H. Çakır
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
Dr. H. Alataş	R. Karadeniz	Muhlis Erkmen
Mü. V.	Ti. V.	
A. Çetinkaya	N. Topcoğlu	

MİLLÎ MÜDAFAA ENCÜMENİNİN DEĞİŞ-TİRİŞİ

688 sayılı kanunun birinci maddesine ek kanun lâyihası .

MADDE 1 — Ordu ihtiyaçlarından melbusat ve teçhizatın yerli mamulâtından teminine imkân bulunmayıp memleket haricinden tedarikine lüzum hâsıl olduğu takdirde Millî Müdafaa, İktisad ve Ticaret vekâletlerinin müşterek teklifi üzerine, İcra Vekilleri Heyeti kararile bu nevi levazımat mamul veya gayrimamul olarak yabancı memleketlerden de mubayaa ve tedarik olunabilir.

MADDE 2 — Hükûmetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3 — Hükûmetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

İKTİSAD ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Yerli kumaştan elbise geyilmesine dair 688 sayılı kanunun birinci maddesine müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — Ordu ihtiyaçlarından elbise, ayakkabı, kumaş, serpuş ve yatak levazımının yerli mamulâtından tedarikine imkân bulunmayıp memleket haricinden veya yabancı maddelerden tedarikine lüzum hâsıl olduğu takdirde Millî Müdafaa, İktisad ve Ticaret vekâletlerinin müşterek teklifi üzerine İcra Vekilleri Heyeti kararile bu nevi levazımâtın menşe itibarile yabancı memleket mamulâtından tedariki caizdir.

MADDE 2 — Bu kanun neşri tarihinden meridir.

MADDE 3 — Bu kanun 3780 numaralı Millî Korunma kanununun meriyeti müddetince meridir.

MADDE 4 — Bu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

